

Achillea oxyloba

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Achillea* is vernoemd naar de mythische Griekse held Achilles, die volgens de legende de plant gebruikte om wonden te helen. De soortaanduiding *oxyloba* is een samenstelling uit het Grieks: *oxys* betekent scherp of spits, en *lobos* betekent lob of slip. Dit verwijst naar de scherpe, spitse lobben of tanden aan de bladeren van deze soort. De naam *Achillea oxyloba* beschrijft daarmee de morfologie van het blad.

Taxonomie

- Rijk: Plantae
- Stam: Tracheophyta
- Klasse: Magnoliopsida
- Orde: Asterales
- Familie: Asteraceae
- Geslacht: *Achillea*
- Soort: *Achillea oxyloba*

Synoniemen

Achillea oxyloba is een relatief stabiele botanische naam voor deze alpine soort. Een bekend synoniem is *Achillea clusiana* Tausch, een naam die ook wel wordt gebruikt, maar *Achillea oxyloba* is de thans geaccepteerde naam. Door de variabiliteit binnen de soort, met name in de mate van beharing, zijn er in het verleden mogelijk ook andere, minder gangbare synoniemen of ondersoorten beschreven.

Variëteiten en cultivars

Achillea oxyloba is voornamelijk een botanische soort die gewaardeerd wordt in de alpiene tuin en de rotstuin. Er zijn zeer weinig, of geen, specifiek benoemde cultivars van deze soort in de reguliere handel. De plant wordt meestal als de wilde soort aangeboden. Soms wordt de soort *Achillea clusiana* (een synoniem) aangeboden, maar dit betreft vaak dezelfde plant. De beste planten zijn vaak geselecteerd op basis van een compacte en dichte groeiwijze, maar zonder formele cultivarnaam.

Familie

De plant behoort tot de familie Asteraceae (Composietenfamilie of Samengesteldbloemigen). Dit is een van de grootste plantenfamilies ter wereld en kenmerkt zich door de bloeiwijze: het bloemhoofdje, dat bestaat uit vele kleine bloempjes die samen één bloem lijken te vormen. Binnen deze familie staat *Achillea* bekend om zijn aromatische, vaak medicinale eigenschappen.

Hoogte

Achillea oxyloba is een dwergachtige, polvormende vaste plant. De totale hoogte is zeer bescheiden en past goed in een rotstuin. De plant bereikt doorgaans een hoogte van slechts 5 tot 15 centimeter, met korte bloeistengels die net boven het loof uitsteken. De plant vormt dichte, bodembedekkende matten.

Bloemkleur

De bloemkleur is helder wit. De bloemen staan in kleine, dichte, schermvormige tuilen. De stralenbloemen zijn wit, en de buisbloemen in het centrum zijn crèmegeel. De witte bloei in combinatie met het grijze loof is zeer kenmerkend voor deze alpine soort.

Bladkleur

De bladeren zijn het meest opvallende kenmerk naast de groeiwijze. Ze zijn diep veerspletig, bijna geveerd, en hebben een kenmerkende grijsgroene of zilverachtige kleur door een dichte, wollige beharing. Zoals de sortaanduiding aangeeft, zijn de bladlobben scherp gepunt. Het loof is aromatisch wanneer het wordt aangeraakt.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze alpine duizendblad valt in de vroege zomer. De plant bloeit doorgaans in de maanden juni en juli. Door de bloeiende stengels na de bloei te verwijderen, kan de plant zijn energie behouden voor een dichte, compacte groei.

Standplaats

Achillea oxyloba vereist een standplaats in de volle zon. De plant is een echte rotsplant en heeft een extreem goed gedraineerde, schrale en stenige bodem nodig. De grond mag kalkhoudend zijn. Het is essentieel dat de plant beschermd wordt tegen wintervocht. Ideaal is een alpiene trog, een grindbed of een zonnige rotstuin.

Herkomst

De soort is inheems in de alpiene regio's van Centraal- en Oost-Europa. Het verspreidingsgebied omvat met name de Alpen, de Karpaten en de Balkan (Oostenrijk, Italië, voormalig Joegoslavië). De plant groeit op grote hoogten, op rotsachtige weiden en puinhellingen.

Soort gewas

Het betreft een dwergachtige, kruidachtige, overblijvende vaste plant. Door zijn compacte, matvormende groeiwijze is het een ideale bodembedekker of randplant voor alpiene omstandigheden.

Vermeerderingswijze

De meest betrouwbare manier van vermeerdering is door deling van de wortelkluif in het vroege voorjaar of de vroege herfst. De plant kan ook worden vermeerderd door zaaien. Zaden kunnen direct na rijping of na een koude stratificatieperiode worden gezaaid. Stekken is ook mogelijk, maar vereist een goed doorlatend, zanderig medium.

Klimaatzone

Achillea oxyloba is zeer winterhard en valt in USDA Klimaatzone 4 tot 7. De plant is aangepast aan de strenge winters van het hooggebergte. Echter, net als alle alpenplanten, is de overleving in de winter direct gekoppeld aan een droge standplaats; vochtige kou is dodelijk.

Insecten

De plant wordt over het algemeen met rust gelaten door de meeste plagen, mede door de aromatische bladeren. In de tuin trekt de plant, net als andere duizendbladen, diverse bestuivende insecten aan. De plant is relatief resistent tegen de meest voorkomende ziekten, mits de drainage goed is.

Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:178142-1>

<https://alpinegardeningociety.net/plants/achillea/achillea-oxyloba/>

Samenvatting

Onderwerp	Details
Nomenclatuur/etymologie	<i>Achillea</i> (vernoemd naar Achilles), <i>oxyloba</i> (scherp gelobd).
Taxonomie	Rijk: Plantae, Familie: Asteraceae, Geslacht: <i>Achillea</i> .
Synoniemen	<i>Achillea clusiana</i> .
Variëteiten en cultivars	Geen cultivars; wordt als botanische soort gekweekt.
Familie	Asteraceae (Composietenfamilie).
Hoogte	5- 15 cm.
Bloemkleur	Wit met crèmekleurig centrum.
Bladkleur	Grijsgroen tot zilverachtig, wollig behaard.
Bloeiperiode	Juni- juli (vroeg zomer).
Standplaats	Volle zon, extreem goed gedraineerde, schrale/stenige bodem.
Herkomst	Alpen, Karpaten, Balkan (Centraal- en Oost-Europa).
Soort gewas	Dwergachtige vaste plant, rotsplant, bodembedekker.
Vermeerderingswijze	Deling, zaaien.
Klimaatzone	Zone 4-7 (Zeer winterhard, eist droge winter).
Insecten	Trekt bestuivers aan; weinig last van plagen.